

Paulo Ġena Toretore Galatia Ekalesiari Ġeri

Galatia vaġa-foforina guruġari

Paulo na mai fefa tu betaġu Antioka, Efeso o Makedonia ai etanuto-ġoi nuġanai etoreato. Mai tu laġani 48 ema 58 fakari ai ta etoreato. Mo tu Iesu maki emaseto murinai vau. Ĝia ġena guruġa baregori mai fefa nuġanai tu karoa 2:19-21; 3:2-3; 3:11; 5:1 ekiraġirito.

Paulo na mai fefa etoreato korana tu Iuda tarimari tari ġe-ekalesiato moġeri na Galatia ekalesiari vevaġa-riba kerereri ġevinirito-ġoi naima. Ĝia ġekirato-ġoi, tarimarima tu Mose ġena taravatu guruġari beġe korana-iaġirini vauro vevaġa-maġuri korikori beġe ġoitaġoani. Moġesi naima evaġa-guruġa gwaġigirito, ekirarito, maġuri ema vei-iobukaiobuka tu veġabidadama ġereġana ġenana moġo Barau ġena namo ema varevare-bara nuġanai bita ġabiani, a dia ġera ġauvei e veiġa ġerina. Ema ekirarito, ġita tu Keriso ġena mase na taravatu ġena seġuka na eruġa-vagħirato, ema ġita tu Iauka Veāġa varau taġabiato, be Iauka na bene ġori-kaura.

Paulo na ġena fefa tu maiġesi eboioġaiato:

1. Paulo tauġena na Vari Namona guruġana ekiraġiato - karoa 1-2
2. Vevaġa-maġuri tu taravatu ġenana ba Barau ġena namo e varevare-bara ġenana eiaġomani - karoa 3-4
3. Veiġa rakavari ġerina bitana raka-faka ba roġo bitana veiri - karoa 5-6

1 ¹Au Paulo, apostolo tarimagu na mai fefa tu ġomi Galatia nuġanai ekalesia doğromi ġemi atore-iaġosiani. Au tu dia tarimarima ġeri urai mai ġauvei aveiani, e dia tarima ta na etuġuguto, mai apostolo ġauveina bana veia etato. Asiġina. Au tu Iesu Keriso ema Tamara Barau na etuġuguto nai, mai apostolo ġauveina aveiani. Iesu Keriso tu Barau na mase na ma evaġa-varigisi ġenoġoiato. ²Ĝegu vevaġa-namo tu tarikakara mabarari au ġesi mainai ġatanuni ġesi, ġomi Galatia nuġanai ekalesia doğromi ġemi ġatuġu-iaġosiani.

³Barau ġita Tamara ema Vereġauka Iesu Keriso ġerina namo e varevare-bara ema maino ġomi ġemi ai bene tanu. ⁴Iesu Keriso na ġita ġera Barau ema Tamara ġena ura ekorana-iaġirito, ġia tauġena ġena

mağuri ġita ġera rakava dainai etore-tariato. Mo veiġa eveiato anina tu, ġita toma mai tanobarai etanuni rakavana ġenana bene vaġa-maġurira uranai. ⁵Tamara Barau arana bitana vaġa-raġea vanaqiġanaġi! Amen.

Vari Namona tu sebona kwariġutu moġo

⁶Ġomi na mani maġuri boġo veia nai, au tu badaradara-rakava moġo. Korana ġomi tu Keriso ġena namo e varevare-barar lorinai, Barau na ekeamito, ġena tarimarimai boġono iaġo ġana. Ma nuġanai ġomi tu asikauna ġia ġenana ma boġo ragaraka-veġita, benamo vari boruna ta ma boġo ġabi-raġea. ⁷Mani vau boġo ġabi-raġea maniġa tu dia Vari Namona. Asiġina ġinavaġi moġo. Ĝomi mani tu moġoni, tarima kotari na ġeġofa-veġonumini. Ĝia ġeurani tu, Keriso Varina Namona beġene vei-veġonua veġata ġetoni. ⁸Senaġi ġai na ġomi tu Keriso Varina Namona moġo ġemi ġaġobata-iaġiato, ma vari boruna ta tu asiġina. Bema ġai o guba aneruna ta vari boruna ta ġemi ma baġa ġobata-iaġiani nai, dei moġesina beveini tarimana tu, rakava baregona ġenai betanu-vanaġi vanaqiġini. ⁹Mai guruġa tu bita kiraġia, senaġi au na mai akiraġi-ġenogoiani. Bema tarima ta na ġemi ai “Vari Namona” easi-ġobata iaġiani, senaġi ġia na eġobata-iaġiani varina tu mo ġoġabi-raġeato varina moġa ġesi asi ilaila nai tu, mo tarima ġenai rakava metona baregona bene tanu-vanaġi vanaqiġini.

¹⁰Au maiġesina aguruġani tu, tarimarima na beġene ġabi-raġegu ġana, ba Barau na bene ġabi-raġegu? Ba mai tarimarima iauri navaġa-namori ġana aguruġani? Bema tarimarima iauri initoma maki roġo navaġa-namori barasi, au toma Keriso ġena vetuġunaġi ai tu asi bara iaġo.

Paulo apostolo tarimanai eiaġoto varina

¹¹Tarikakagu mabarami, au na ġomi avaġa-guruġa korikorimini. Mo Vari Namona na ġomi ġemi ai aġobata-iaġiato, moġa tu dia tarima ta ġenana erefo-taġuito moġo varina. ¹²Mai Vari Namona maiġa, au na tu dia tarima ta ġenana aġabiatu, ema dia tarima ta na evaġa-ribaguto. Asiġina ġinavaġi. Mai Vari Namona maiġa tu Iesu Keriso tauġena na ġegu ai evaġa-foforiato vau aribaiato.

¹³Au guinenai Iuda ġeri doġoro nuġanai atanuto-ġoi nai, kara aveirito-ġoi variri tu ġoseġaġirito, be ġomi ma ribami. Barau ġena ekalesia doġorona aijesi avaġa-midigu midigurito-ġoi e alai-lausilausirito-ġoi bana vaġa-rakavari veġata atato-ġoi variri tu ma ribami. ¹⁴Au na Iuda seneri ġeri maġuri mabarabarari akorana-iaġi ginikaurito-ġoi. Ma au na mai maġuri aveiato-ġoi nuġanai tu, Iuda tarimari au ġuru karogu tauri mabarari au na aguine-iaġirito-ġoi.

¹⁵Senaġi au tu roġo sinagu legana nuġanai, Barau na eġabi-virīġiguto, ema ġena namo e varevare-barar lorinai ekeaguto, ġia ġena ġauwei bana veia etato. Benamo Barau na eura-viniato ġaronai, ¹⁶Natuna au ġegu ai

evaḡa-foforiato. Keriso au ḡegu ai, Barau na evaḡa-foforiato, anina tu, ḡia eurato, au na Natuna Varina Namona irau bese tarimari ḡeri ai bana ḡobata-iaḡia ḡana. Barau na Natuna ḡegu ai evaḡa-foforiato nai tu, tarima ta ḡenai asi ma avedanaḡito. ¹⁷Ierusalema ḡana ġeapostolo-guineto tarimari ḡeri ai vedanaḡi maki asi avaraḡeto. A au mo veiḡa aḡoitaḡoato murinai tu, maoromaoro Arabia ḡana aiaḡoto. Ma monana ma aḡenoḡoi-iaḡoto Damaseko ḡana. ¹⁸Monai, laḡani toitoi (3) ġevanaḡito murinai vau, Ierusalema ḡana avaraḡeto, Petero ḡesi baḡana guruḡa-ḡuruḡa uranai. Petero ḡesi Ierusalemai ḡaro gabanana imaima (15) ġatanuto. ¹⁹Au mo negai apostolo boruna ta tu asi aḡitaiato. Au tu Vereḡauka tarina Iakobo (o Iames) moḡo aḡitaiato. ²⁰Barau ḡoiranai au na ḡomi mai tu guruḡa moḡoniri atore-vinimini, asi aḡofaḡofani.

²¹Ierusalema araga-kwaneato tu, Siria ema Kilikia tanori ḡana aiaḡoto. ²²Keriso ḡena tarimarima, Iudea tanonai ḡetanuni ekalesiari, au ḡitaḡitagu ḡia tu asi ribari. ²³Senaḡi ḡia na au tu varigu korina moḡo maiḡesi eragato ġeseḡaḡiato-ḡoi, ḡekirato-ḡoi, “Gita guinenai evaḡa-midigu midigurato-ḡoi e elai-lausilausirato-ḡoi tarimana, toma tu nevaḡa-rakavaia etato-ḡoi veḡabidadamana ma eḡobata-iaḡiani.” ²⁴Benamo Barau na kara au ḡegu ai eveiato, moḡa ġeseḡaḡiato nai tu, Barau ġevaḡa-raḡeato.

Apostolo tarimari na Paulo ḡena ḡauvei ġevaḡa-moḡoniato

2 ¹Laḡani gabanana vasivasi (14) ḡekorito murinai vau, Banabas ḡesi Ierusalema ḡana ma ḡaḡenogoi-iaḡoto. Tito maki au na aḡori-kauato, be ḡia maki ḡaiaḡoto. ²Au tu Barau na ḡegu ai evaḡa-foforiato, naima aiaḡoto Ierusalema ḡana. Ma monai Vari Namona, irau bese tarimari ḡeri aḡobataiato-ḡoi varina, Ierusalema ekalesia ḡeri akiraḡiato. Ma mo Vari Namona tu veḡorikau tarimari baregori ġereḡari ḡeri ai maki akiraḡiato, ḡia na ḡegu ḡauvei beḡene vaḡa-moḡonia ḡana; korana agarito, akirato, asi namo au ḡegu ḡauvei guinenā moḡa, o mai ḡauvei variḡuna aveirini maiḡa asi tauri ai beḡe iaḡoni gariri. ³Tito tu Grik tarimana, ma au Ierusalemai neganai, ḡia tu au ḡesi, senaḡi ḡia tauḡanina kefina beḡene lama-vaḡia ḡigiraḡena tu asi ḡeveito. ⁴Senaḡi ekalesia o tarikaka ḡofaḡofari tari ḡai fakamai ḡerakatoga-ḡairito, ḡeurato tu, Tito tauḡanina kefina beḡene lama-vaḡia veḡata ḡetato. ḡia ḡai fakamai ḡema-rakatoga-ḡairito, korana ḡeurato, ḡai Keriso Iesu ḡesi ḡasebonato nai, ḡai ḡema maḡuri namona e fakana maiḡa, beḡene ġita-lemaia uranai. Korana ḡia ḡeri ura tu, Iuda ḡeri sene taravaturi na ḡai ma beḡene barubaruma maia. ⁵Senaḡi hora misina nuḡanai ta maki ḡia garori tu asiḡina ġinavaḡi veḡata ḡaseḡaḡirito. ḡai moḡesina ḡaveito tauna korikori tu, Vari Namona guruḡana moḡonina ḡomi rekemi ai bene tanu-vesiriḡu uranai.

⁶Veḡorikau tarimari baregori tu ma arari, a asi arari au ḡegu ai, ḡia tu ilaila moḡo. Barau na tarimarima tu dia tauḡanina murikana vetoḡana

eğitaiani. Manigeri veğorikau tarimari na guruğā ta auna vari iatanai tu asi ġetore-kauato. ⁷Senağı ġegitaguto, Barau na au ġauvei eviniguto tu, mero tauğaniri kefiri asi ġelama-vağirito tarimari ġeri, mo tu irau bese tarimari ġeri, Vari Namona bana ġobata-iägia etato, ilailana Petero mero tauğaniri kefiri ġelama-vağirito tarimari ġeri ai, mo tu Iuda tarimari ġeri ai, Vari Namona bene ġobata-iägia etato kavana. ⁸Korana Barau Iuda tarimari ġeri apostolo tarimana Petero ġena ġauvei nuğanai eğauveito-ġoi kavana tu, au irau bese tarimari ġeri apostolo tarimagu ġegu ġauvei nuğanai maki eğauveini. ⁹Iakobo (o Iames), Petero ema Ioane tu rubu duğuna tarimari monai. Ĝia na au ġegu ai Barau ġena namo e varevare-barə ġegita-leaiato, benamo ġimari aroribari na au e Banabas ġeġabi-rukumato. Moğa anina tu, ġia ma nuğari mabarari ġesi ġekirato, Banabas ema au tu irau bese tarimari ġeri ai, ma ġia tu Iuda tarimari ġeri ai beğe iaġoni. ¹⁰Guruğā sebona moġo ġai ġevinimato tu ġekirato, asi ġeri-ġari tarimari baġana tuğamaġiri e baġana vaġa-kavari ġetato. Senaġi mai veiġa tu au tauğegu na maki bana veiġata atoni veiġana.

Paulo na Petero ekira-feiato, korana veiġa ġofaġofana eveiato nai

¹¹Petero Antioka ġana eiaġomato neganai tu, au na ġoirana ġutuġutunai akira-matana matanaiato, korana ġia na veiġa eleaiato nai. ¹²Tovotovonai Iakobo na etuğurito tarimari Petero ġenai roġosi roġo beğere laġasi neganai, Petero tu irau bese tarimari ġesi ġeġaniġani vegogoto-ġoi. Senaġi Iakobo na etuğurito Iuda tarimari ġevotuto nai, ġia tu irau bese tarimari fakari na ma eraka-veğitato. Petero irau bese tarimari fakari na eraka-veğitato, korana mero tauğaniri ġelama-vağirini veiġana ġekorana-iägiani tarimari, Iuda tarimari, gariri eveito nai. ¹³Iuda tarimari kotari maki Petero ġesi ġesebonato, be Petero ġena mo veiġa ġofaġofana ġeveiato. Ma Banabas maki ġia ġeri mai ġofaġofa maġurina na, be ġia maki ġeġofa-darereato. ¹⁴Senaġi au ġegu ġitaġitai ġia tu Vari Namona maġurina korikorinai tu asi ġerakato-ġoi naima ġia mabarabarari matari ġutuġuturi ai au na Petero akira-matana matanaiato, akirato, “Goi tu Iuda tarimamu, senaġi Iuda tarimari ġeri sene maġurinai tu asi otanuni, a ġo tu irau bese tarimari ġeri tanu-maġurinai otanuni. Ma kara dainai tu irau bese tarimari ovaġa-naġirini, Iuda tarimari seneri ġeri taravatu lorinai beğene tanu otoni, ei?”

Iesu bevaġa-moġoniani tarimana na moġo, Barau na vei-iobukaiobuka tarimanai bekiraġiani

¹⁵Aba, ġita Iuda tarimara tu Iuda korikoriri ġerina taġorato. Ĝita tu dia irau bese tarimari ġerina taġorato. Irau bese tarimari tu vei-rakava tarimari. ¹⁶Ma ġita Iuda tarimara tu ribara, Barau na tarimarima tu dia taravatu na ekiraġirini veiġari ġekorana-iägi ginikaurini nai,

ekirarini, asi ġeri vei-rakava etorini. Asīgina. Ĝia tu Keriso ġenai ġeveġabidadamani naima ekirarini, asi ġeri vei-rakava etoni. Ĝita maki moġesi. Keriso Iesu tavaġa-moġoniato naima Barau ekirato, asi ġera rakava etato. Dia taravatu na ekiraġirini veiġari takorana-iaġi ginikaurini dainai. Asīgina. Keriso ġenai taveġabi-dadamato nai. Korana tu taravatu ekorana-iaġi ginikauani tarimana ta Barau na tu asīgina ġinavaġi beġabi-raġeani. Asīgina moġo. ¹⁷Bema ġita Iuda tarimara tavekwaraġini, taurani, Keriso ġesi bitana sebona, be Barau na bene ġabi-raġera tatoni nai tu, ġita tauġera tavevaġa-foforini, ġita tu vei-rakava tarimara. Moġa anina tu, Keriso eiāgomato vei-rakava benema vaġa-baregoa ba? Asīgina ġinavaġi! ¹⁸Bema au na mo taravatu, asi tauri ai avaġa-iaġorito dagarari, ma navaġa-ruġa ġenoġoiori atoni nai, au tu moġoni vei-rakava tarimagu, taravatu asi akorana-iaġiani. ¹⁹Korana taravatu akorana-iaġirito-ġoi maġurinai au tu varau amaseto, be taravatu au na asi ma bakorana-iaġi ġenoġoiani. Taravatu akorana-iaġiato-ġoi maġurinai au tu amaseto anina tu, Barau ġena moġo bana tanu uranai. ²⁰Au tu Keriso ġesi ġesatauro-sebonaguto; dagara sebona tu, roġo maġuri atanuni, senaġi mai tu dia au tauġegu ġegu maġuri. Asīgina. Mai tu Keriso au nuġagu ai maġuri etanuni. Au mai tauġani nuġanai mai maġuri atanu-iaġiani maiġa tu, Barau Natuna ġenai aveġabidadamani lorinai atanuni. Mai Barau Natuna na au eura-viniguto, ma au maġuri bana ġabia ġana, tauġena ġena maġuri evini-fitogaiato. ²¹Au na Barau ġena namo e varevare-bara tu asi atore-veġitaiani. Asīgina ġinavaġi. Korana bema tarima ta na taravatu bekorana-iaġiani nai, vei-iobukaiobuka tarimanai beiaġoni neganai, Keriso tu bere mase-kava, asi ġena namo ta.

Taravatu tana korana-iaġia, ba veġabidadamai moġo bisini tanu

3 ¹Ĝomi Galatia tarimami babomi! Iesu Keriso satauro ai ġeikoko-kauato varina tu au ġegu ġobatai, be matami ġutuġutunai akiraġi-fofori ginikauato. Ma ġomi mai tu kamara ġora tarimana na ġemi tuġamaġi bemeġa-veġonuri maia, ei? ²Au aurani, mai dagara sebona ġomi na ġokira-varagu: Ĝomi na Iauka Veaġa tu taravatu ġokorana-iaġi ginikauato nai ġoġabiato, ba Keriso Varina Namona ġoseġaġiato, benamo ġovaġa-moġoniato nai ġoġabiato? ³Ĝomi tu moġoni boġo babokorikori, ei? Ĝomi maġuri variġuna dabaranai raka tu Iauka Veaġa ġena seġukai ġosinaiato, maitoma ġomi ġourani, magona tauġemi ġemi kokore ai boġono ġoitaġoa ġotonni? ⁴Be, ġomi mo meto ma midigumidigu tu ġoġoitaġo-kavarito, asi ġeri namo ta? Senaġi mo meto ma midigumidigu, au ribagu tu, asi ġoġwa-kavarito. ⁵Ma nadanaġimi atoni, Barau na ġomi Iauka Veaġa evinimini e fakami ai nuġa-farevaġi veiġari boruri eveirini, korana ġomi na taravatu ġokorana-iaġi ginikauani nai ba? Ba Keriso Varina Namona ġoseġaġiani, benamo ġovaġa-moġonian i dainai?

⁶ Ġotuġamaġi-ġenoġoi, Aberahamo ġotuġamaġia: “ġia tu Barau na ekiraġi-toreato guruġana evaġa-moġoniato naima, Barau ekirato, ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana, etato.” ⁷ Moġesina naima boġono riba, Barau ġeġabidadama-viniani tarimari ġereġari moġo Aberahamo natuna. ⁸ Buka Veaġai etore-guineato guruġana na ekiraġiani, ekirani, ġoirai Barau na irau bese tarimari tu ġeri veġabidadama ġerina vau bekirarini, asi ġeri rakava betoni. Moġesina naima, Aberahamo ġenai Vari Namona tu ekiraġi-fofori guineato, ekirato, “Tanobara mabarabarari beseri tu, ġoi ġemuna vau vevaġa-namo beġe doġariani.” ⁹ Aberahamo na Barau ĝabidadama-viniato, benamo Barau ġenana vevaġa-namo egoitagoato. Moġa ilailanai Barau ġenai ġeveġabi-dadamani tarimari mabarabarari tu, Barau ġena vevaġa-namo beġe ġabiani.

¹⁰ Taravatu ġekorana-iaġi ginikauani vau, Barau ġoiranai vei-iobukaiobuka tarimari ai beġe iaġoni ġetoni tarimari mabarari iatari ai tu rakava metona lelevaġina etanuni. Korana Buka Veaġai tu maiġesina ekirani, “Taravatu bukanai ġetorerito guruġari asi ġekorana-iaġi vanaġi-vanaġirini tarimari iatari ai tu rakava metona lelevaġina betanuni.” ¹¹ Buka Veaġa na bevaġa-fofori ginikaua, taravatu bekorana-iaġiani tarimana Barau ġoiranai tu dia vei-iobukaiobuka tarimana. Korana “Barau beġabidadama-viniani tarimana tu vei-iobukaiobuka tarimanai beiaġoni, be bemaġurini.” ¹² Taravatu tu irau veġata, ġia tu dia veġabidadama ġenana eiāġomani. Korana Buka Veaġa ekirani, “Taravatu ekorana-iaġi ginikauani tarimana tu taravatu ġenana moġo maġuri beġabiani.”

¹³ Senaġi ġita tu taravatu ġena rakava metona lelevaġina ġenana Keriso na varau evoi-vaġirato. Ĝita tu ġia tauġena na eruġa-boroġirato, benamo mo rakava meto lelevaġina tu ġia na eġabiato. Korana Buka Veaġai etoreato, ekirani, “Gau ai ġetou-kaurini, ġemaseni tarimari mabarabarari iatari ai tu Barau na rakava meto lelevaġina etore-kauani.” ¹⁴ Keriso na ġita taravatu ġena rakava meto lelevaġina ġenana evoi-vaġirato, tauna korikori tu, Barau na Aberahamo vevaġa-namo eviniato, mo vevaġa-namo moġa tu irau bese tarimari na maki Iesu Keriso ġenana beġene ġabia uranai. Korana mo dabarai tu, Barau na ekiraġi-toreato Iaukana tu Iesu Keriso beġe vaġa-moġoniani tarimari mabarari na maki beġe ġabiani.

Barau ġena taravatu na Barau ġena guruġatore guinena asi ilaila bekoki-fitoġaiani

¹⁵ Tarikakagu mabarami, tarimarima ġera tanu-maġurinai guruġa vaġa-ilailana ta nakiraġia. Vaġa-ilailana tarimarima ġera kiraġitore guruġana emoġonini, benamo tavaġa-ruġaiani nai tu, mo guruġatore moġa tarima ta na asi ma bekira-fitoġaiani o iatanai guruġa boruna ta

asi ma betore-kauani. ¹⁶Barau na mo guruğatore guruğari tu Aberahamo ema Aberahamo besena sebona moğō ġeri ai ekirağırito. Buka Veāgai etoreato guruğana tu dia maiğesi ekirani, “Goi besemu ġutumari ġeri,” korana moğesi bere kira tu tarimarima ġutuma bere kirağıri; senaġi ġia tu ekirani, “Goi besemu sebona ġenai.” Mai tu tarima sebona kwariġutu moğō ekiraġiani, mo tu Keriso ġereġana moğō ekiraġiani. ¹⁷Au na kara akiraġiani tu iniġa: Barau ġena guruğatore guruğana Aberahamo tu evini-guineato; ma laġani sinau vasivasi ma gabana toitoi (430) evanaġiato murinai vau, Barau na taravatu evaġa-ruġaiato. Ma vau ema ruġato taravatuna na Barau ġena guruğatore guinena moğā tu asígina ġinavaġi bekoki-fitoġaiani, benamo Barau ġena guruğatore moğā tu asi taunai bevaġa-iaġoani. Asígina ġinavaġi veġata. ¹⁸Bema Barau na evinirato dagarana tu taravatu bita korana-iaġi ginikauani vau bita ġabiani nai tu, mo bita doġariani dagarana moğā tu, ribara, dia ekiraġi-toreato maġurinai bita doġariani. Senaġi Barau tu ġena namo e varevare-barai eguruġa-toreto, ma Aberahamo eviniato.

¹⁹Bema moğesi nai tu, kara dainai taravatu eiaġomato? Taravatu eiaġomato anina tu, tarimarima na Barau ġekira-sirivaġiato-ġoi maġurina, moğā tu taravatu na bene vaġa-fofori ginikaua. Ma Barau na mai taravatu tu dia betanu-vanaġi vanagħini etato. Asígina. Mai taravatu tu betanu-iaġoni mo, Aberahamo natuna bemaġurini vau bea magoni. Korana Barau ġena mo guruğatore tu ġia ġenai eveiato. Mai taravatu tu Barau na aneru ta eviniato. Benamo mo aneru na tu Barau ma tarimarima vefakari ai eruġato tarimana eviniato. Ma mo vefakari ai eruġato tarimana na tu, ġita ġerai ekiraġi-foforiato, bitana korana-iaġia ġana. ²⁰Bema tarima sebona moğō ċeġauveini nai tu, vefakai eruġani tarimana tu asi ġena ġauvei. Ma Barau mainai tu ġereġana moğō, e ġereġana moğō eguruġa-toreto.

Taravatu anina tu kara?

²¹Be, moğā tauna tu, taravatu na Barau ġena guruğatore guruğana ekira-fitoġaiani? Asígina ġinavaġi. Korana bere Barau na tarimarima taravatu ta bere viniri, benamo mo taravatu ġenana tarima maġuri beġere doğaria nai tu, moğoni, ġita tu taravatu korana-iaġi-ginikauna ġenana, vei-lobukaiobuka tarimarai bitara iaġo. ²²Senaġi Buka Veāgai etoreato guruğana na ekiraġi-foforiani, ekirani, “Mai tanobara mabarabarana tu vei-rakava ġena seġuka gaburenai etanuni.” Moğā lorinai kara Barau na ekiraġi-toreato dagarana, moğā tu Iesu Keriso ġenai bita veġabidadamani vau bita doġariani. Moğā tauna tu, Keriso bevaġa-moġonian tarimana tu Barau na ekiraġi-toreato varevarena beviniani.

²³Iesu ġenai veġabidadama maiġa roġosi roġo bere fofori nuġanai, tovotovonai ġita tu taravatu ġena seġuka gaburenai tatanuto-ġoi,

taravatu na ebiri-ḡaurato mo, Iesu ḡenai veḡabidadama Barau na ma ema vaḡa-foforiato. ²⁴Be, taravatu na tu ḡita eguine-iaḡirato mo, Keriso eiaḡomato, benamo ekorito. Moḡa anina, ḡita tu Iesu ḡenai bita veḡabidadamani vau, Barau bekirani, ḡita tu asi ḡera rakava betoni. ²⁵Initoma tu veḡabidadama ḡena nega beraḡasi, naima taravatu na ḡita tu asi ma beḡori-kaurani.

Veḡabidadamai Barau natunai bita iaḡoni

²⁶Ḡomi mabarabarami tu Barau natuna, korana tu Keriso Iesu ḡenai ḡoveḡabidadamani bene. ²⁷Ḡomi babatiso ḡogabiato tarimami mabarami, Keriso ḡesi ḡosebonato, be Keriso nuḡanai ḡotanuni. ²⁸Ḡomi mabarami fakami ai ta tu asi ḡemu irau ta. Ḡoi tu Iuda tarimamu o irau bese tarimamu, tuḡu-rakaorakao tarimamu o fakai otanuni tarimamu, vavine o tau, senaḡi ḡomi mabarami tu sebona moḡo. Keriso Iesu ḡesi ḡosebonato nai, ḡomi mabarami tu sebona kwariḡutu moḡo. ²⁹Bema ḡomi Keriso ḡena tarimarima nai, ḡomi tu Aberahamo besena, ema Barau na ekiraḡi-toreato dagarana maki boḡo ḡabiani.

Vetuḡunaḡi tauna tu irau, ma natuna korikoriri maki irau

4 ¹Au tu iniḡesi akirani: Mero misina ta, bema ḡia roḡo mero kei neganai, tamana na eviniato dagarari mabarabarari asi roḡo beḡaunarini. Aba, mo dagara mabarabarari tu ḡia ḡena farefare, senaḡi ḡia tu roḡo mero kei, naima ḡia na asi roḡo beḡaunarini. A ḡia tu tuḡu-rakaorakao tarimana kavana roḡo betanuni. ²Mo mero misina benariani tarimari, ema mo ḡena dagara beġe ḡita-ḡaurini tarimari ḡeri veḡitaḡau gaburenai roḡo betanuni, beiaḡoni mo, tamana na ekiraḡi-toreato ḡarona bea ḡabiani. ³Ḡita maki moḡesina, roḡo mero misira e kekenira misira negari ai tu, taravatu irauirau e tanobara barauri ḡeri tuḡu-rakaorakao merora e kekenirai taisgoto. ⁴Senaḡi Barau na eviriġiato ḡarona evotuto nai, Barau na Natuna etuḡu-iaḡomaiato, vavine ta ḡenana ema maḡurito. Barau Natuna etuḡu-iaḡomaiato maiḡa tu, taravatu ḡena seḡuka gaburenai ema maḡurito. ⁵Ḡia taravatu ḡena seḡuka gaburenai ema maḡurito korana tu, taravatu ḡena seḡuka gaburenai tatanuni tarimarama benema voi-ḡenoḡoir, benamo Barau natunai bisini iaḡo ḡana.

⁶Ḡomi tu moḡoni Barau natuna. Moḡesi naima Barau na Natuna Iaukana etuḡu-mariḡoato, ḡita tata lorurai o nuḡarai eraka-toḡato, ma etanuni. Mo Iauka moḡa ḡita lorura ḡuturi na eke-a-rosini, ekirani, “Tamagai, Tamagai!” etoni. ⁷Moḡesi naima ḡomi toma tu dia taravatu ḡena tuḡu-rakaorakao tarimami. Asiḡina. Ḡomi toma tu Barau natuna. Ḡomi tu moḡoni Barau natuna lorinai, Barau na natuna bevinirini dagarari mabarabarari tu ḡomi na maki boḡo ḡabirini.

Paulo na Galatia tarimari etuğamağı-baregorito

⁸Guinenai ġomi na Barau roğosi roğō boğoro ribaia neganai, ġomi tu ġofaġofa barauri ġotoma-rakariġo vinirito-ġoi, (ġia tu ġima veiveiri dagarari moġo), ġia ġeri tuġu-rakaorakao tarimari ai ġoiaġoto. ⁹Senaġi toma tu, Barau bogoma ribaia, ba nakira, Barau na ġomi bema ribami. Ma kamasi nai tu taravatu moiramoirari, asi tauri dagarari ma ġokorana-iagi ġenoġoġi ġotoni? Ġomi ġourani tu, maniġeri taravatu na ma beġene barubaru-tarimi ġotoni, ei? ¹⁰Ġomi tu ġaro e ġue, vereko ġarori e laġani tari ġotuğamaġi-baregorini e ġokorana-iagi baregorini. ¹¹Au ġomi ġemi veiġa aġitarini tu, mai ama tuğamaġi-garini. Akirani, au ġomi ġemi ai tu, betaġu avekwarāġi-kavato banaġu atoni.

¹²Tarikakagu mabarami, anoġimini, au kavana boġono vei, korana au maki taravatu aiaġuiato nai, ġomi kavana aveito bene. Ġomi na au ġegu ai veiġa rakavana ta tu asi ġovejato. ¹³Ġomi maki ma ribami, au tovotovonai ġomi Vari Namona au na aġobata-vinimito tu, mo keve ta na eġabiguto, benamo maninai tatanuto-ġoi nai. ¹⁴Aba, au ġegu ai mo keve moġa tu, ġomi ġemi ai vetovonagi baregona ta, senaġi asi ġoġita-fitoġaguto, e asi ġoragakwane-moġovaġiguto. A ġomi na au tu Barau ġena aneru ta boġoro ġabi-raġeа ilailanai ġoġabi-raġeguto. Ma au tu noġa moġo Keriso Jesu tauġanina korikorina noġa ġoveiguto. ¹⁵Ġomi ġemi iaku e verere maki barego. A toma tu kamasi, mo iaku e verere tu aīgeri, ei? Mai tu moġoni aguruġani, mo negai bema boġoro ura, matami ġoġibovaġiri, benamo au ġovinigu boġoro si nai tu, ġoro ġibo-vaġiri, benamo boġoro vinigu. ¹⁶Toma tu kamasi? Gurūga moġoniri akira-varamini nuğanai tu, ġemi vetari tarimanai ma boġo vaġa-iaġogu?

¹⁷Maniġeri ġofaġofa tarimari na ġomi ġemi ai ura tu barego lelevaġina ġetoreani, senaġi ġia ġeri tuğamaġi e ura tu asi roroġoto. Ĝia ġeri ura baregona ġeveiani tu, ġomi ġai ġemana moġo boġono raka-veġita, benamo ġia ġeri ai beġene ġabi-vanaġimi ġetoni. Ma ġia na beġene ġabi-vanaġimi, be ġia boġono ura-viniri ġetoni. ¹⁸Vanaġivanaġi tarimarima namo beġene ġabia uranai, bita uravini-baregorini tu namo ved Aurea. Ma namo bene ġora ġana, tarimarima bouravini-baregorini maġurina tu, dia au ġoiragu ai moġo boġono veia. Asiġina. ¹⁹Natugu, ġomi tu au na atuğamaġi-kaumini. Au tu ġomi urami ai, be noġa vavine ma baniri na mero ġeruġu-vaġirini ġetoni nai, midigu ġegabirini kavana, au midigu aġanini. Mai midigumidigu tu baġabi-iaġoani mo, Keriso vetoġana korikori ġomi ġemi ai bevetoreni. ²⁰Initoma au ġegu ura barana tu, ġomi sevimi ai barasi ruġa-tari, be garodu bara kefoa, bara vaġa-kava ginikaumi. Korana au ġomi ġemi ai tu mai ama daradarani, asi aribani, kamasi bavaġa-kavamini.

Hagar ma Sara

²¹Ġomi taravatu gaburenai tanu ura-dikana ġoveini tarimami na ġokira-varagu. Ġomi taravatu na kara ekiraġiani gurugana tu ġoseġaġi-

ginikauani ba? ²² Buka Veaǵa tu maiǵesi etoreato: Aberahamo natuna tu ruarua, ta tuǵu-rakaorakao vavinena ġenana emaǵurito, ma ta tu vavine fakana, dia tuǵu-rakaorakao vavinena, ġenana. ²³ Tuǵu-rakaorakao vavinena ġenana emaǵurito merona tu, Aberahamo e Hagar ġegena-vegogoto, monana eǵorato. Senaǵi vavine fakana ġenana emaǵurito merona tu, Barau ġena guruǵatore lorinai emaǵurito. ²⁴ Mai vetoǵa maiǵeri tu guruǵa vaǵa-ilailari veiǵari moǵo. Mai vavine ruarua maiǵeri tu, Barau ġena kiraǵitore ruarua ġevaǵa-foforirini. Hagar tu Barau ġena kiraǵitore ta Sinai Ġorona na eiaǵomato dagarana ekiraǵiani, ma ġia na eruǵa-vaǵirito tarimari tu tuǵu-rakaorakao tarimari. ²⁵ Mai guruǵa “Hagar” tu Arabia tarimari na Sinai Ġoronai ġekiraǵiani. Ema Hagar maki toma etanuni Ierusalemana veteǵana kavana. Korana mai Ierusalema sitina e Ierusalema tarimari tu tuǵu-rakaorakao tarimari. ²⁶ Senaǵi gubai etanuni Ierusalema tu faka. Ma ġia tu ġita sinara.

²⁷ Buka Veaǵai tu maiǵesina ekirani,

“Vavine gabanimu,
mero asi oǵabini vavinemu,
e mero ġabi midiguna asi ribamu vavinemu,
noiaku e noverere!

Korana tu ġaraǵona na eiaǵuiato vavinena natuna tu ġutuma gorogoro,

ma ġaraǵona na asi eiaǵuiato vavinena natuna tu asi vovoka.”

²⁸ Tarikakagu mabarami, ġomi tu Isako kavana. Barau ġena guruǵatore lorinai, Barau natunai ġoiaǵoto. ²⁹ Mo negai Aberahamo e Hagar ġegena-vegogoto nai, eǵorato merona na Iauka Veaǵa ġena seǵukai emaǵurito merona evaǵa-midigu midiguato, moǵesi kavana maitoma maki mo veiǵa sebona eǵorani. ³⁰ Senaǵi Buka Veaǵai etoreato guruǵana tu kara etoni? Gia tu ekirani, “Mani tuǵu-rakaorakao vavinena ma natuna ġesi tu ġomi sevimi na boǵono lai-veǵitari. Korana vavine fakana natuna ġena farefare mani tuǵu-rakaorakao vavinena natuna ġesi tu asi veǵata beǵe ġauna-vegogoani.” ³¹ Ma, tarikakagu, ġita tu dia tuǵu-rakaorakao vavinena natuna. Asiǵina. Ġita tu vavine fakana natuna.

Taravatu irauirauri ġeri tuǵu-rakaorakao tarimari ai asi ma boǵono iaǵo

5 ¹ Ġita tu bitana faka uranai, Keriso na taravatu misimisiri ġerina eruǵa-vaǵirato. Be boǵono ruǵa-gigitari. Ma tauǵemi mani Iuda tarimari ġeri taravatu misimisiri e vereko irauirauri ġeri tuǵu-rakaorakao tarimami ai asi ma boǵono vevaǵa-iaǵo.

² Ġoseǵagi! Au Paulo na akiramini, bema ġomi tauǵanimi kefiri beǵe lama-vaǵirini nai tu, Keriso na ġita bene ruǵa-vaǵira ġana, kara eveiato, moǵa tu asi ġena seǵuka ġomi ġemi ai. ³ Ema mani deidei tauǵaniri

kefiri bege lama-vagirini tarimami tu navaaga-guruagi. Gomi tu taravatu mabarari misikose boongo korana-iagi ginikauri vegeta.

⁴Bema gomi gokirani, taravatu boongo korana-iagi ginikaua, be Barau goiranai vei-lobukaiobuka tarimami ai boongo iaogo gotoni tu, taugeemi moogo Keriso genana govegabi-gerevaagini. Ema gomi tu Barau gema namo e varevare-baru genana govegitani. ⁵Iauka Veaaga gema seukai Barau genai tavegabidadamani, ema tavaaga-nogani, Barau na vei-lobukaiobuka tarimara benesi gana. ⁶Keriso Iesu gesi esebonato tarimana tu tauiganina kefina gelama-vagiato ba asi gelama-vagiato tu asi geri irau ta; mai veiga ruarua gerina namo ta asi begorani. Dagara baregona korikori tu vegabidadama, mo vegabidadama na veuravini evaaga-foforiani.

⁷Gomi tu raga-iruiru ai goraga-ginikauto-go. Ma kamara deikara na goirami easi-kougauato, benamo toma tu guruuga mogonina asi ma gokorana-iagiani? ⁸Mani vevaaga-ura veigana maniga tu dia gomi ekeamito Barauna genana eiagomani. ⁹Boongo riba, farao evaaga-tuburini muramurana kotuna na farao evaaga-tubu baregoani. ¹⁰Barau genai gegu tuugamaagi tu atorekau-gwagigiani, korana ribagu, gya na bevaaga-kavamini, benamo iaunego boruna ta asi ma boogo gabi-raageani. Mani gomi evaaga-tuugamaagi daradaramini tarimana maniga tu, gema veiga voina metona bedogariani vegeta.

¹¹Tarikakagu mabarami, bema au na mero tauiganiri kefiri lamavaagi veigana initoma rogo ajobata-iagiani nai, au karase nai tu rogo gevaaga-midigu midiguguni? Bema au na mero tauiganiri kefiri lamavaagi veigana rogo bara gobata-iagia nai tu, Keriso gevaaga-satauroato varina ajobata-iagiani, mainana tarimarima nuugari tu asi bere vaaga-metori. ¹²Gomi gema tuugamaagi gevei-vegonu vegonurini tarimari manigeri, namona tu taugeri na seuri begene farari.

¹³Mogoni, tarikakagu, gomi Barau na ekeamito tu, taravatu iraurau korana-iagiri gerina boongo raka-faka gana. Ma gomi tata tu dia taravatu gaburenai gonganuni, senagi fakai gonganuni. Mani fakai gonganuni dainai tu, tauhani gema ura rakavari boongo korana-iagiri ba? Asigina ginavaagi! Gomi tu ma veuravinimi gesi karomi gesi boongo vevaaga-kava, e karomi geri vetugunaagi boongo iaogo-vini. ¹⁴Taravatu mabarabarari tu taravatu guruugana sebonai moogo Barau na evaaga-iagoato, ekirato, "Sevimu tarimana bono ura-vinia, goi taugeemu oveura-vinini ilailanai." ¹⁵Bema gomi taugeemi karomi tata gesi moogo boogo vekira-gharamana e boogo vevaneni nai tu, boongo venari, korana karomi gesi taugeemi moogo boogo vevaaga-rakavani, benamo vegabidadama na boogo ketoni garina.

Tauhani gema veiga e Iauka gema veiga

¹⁶Au tu iniigesina akirani: Iauka Veaaga na gema maguri bene guine-iagiri, be tauhani gema ura rakavari asi boongo korana-iagiri. ¹⁷Gita

ribara, tauğani na euravini-baregorini veiğari, Iauka na tu asi euravinirini, ema Iauka na euravini-baregorini veiğari, tauğani na tu asi eura-vinirini. ¹⁸Gia tauri ruarua tu ġeveveağini. Moğesina naima, ġoi na veiğanamori bono veiri otoni veiğari tu asi oveirini. ¹⁸A bema ġoi Iauka na eğori-kaumuni nai, ġoi tu dia taravatu gaburenai otanuni.

¹⁹Tauğani na euravini-iağirini veiğari tu maiğeri: Mata-boraġa veiğari, veiğä mirori, kima veiğari, ²⁰kwaivakuku toma-rakariġo, ġora e meğameġa, vebaruvini, vevane, mama, niaraniara, arana beğene vaġaragea etoni veiğari, veġareveġare, vevare-kirakira veiğari, ²¹dagara mata-kifikifari o mata-ġaniġaniri, niuniu ema ġoreġore, ma veiğä irauiħħu maiğesi kavari. Guinenai akira-toreġaumito kavana, toma maki akira-toreġaumini, maiğesi veiğari beġe veini tarimari tu, asīgina ġinavaġi Barau ġena Basileia nuġanai beġea raka-toġani.

²²Senaġi Iauka ġwaġwana tu maiğeri: Veuravini, iaku, maino, vevaġa-gwaġiġi, veiau-namo, nuġa-namo, vetuġamaġikau, ²³nuġa-ġavemuko o manau, ema nuġa-gwaġiġi. Maiğeri veiğä tu taravatu na asi ekourini, asi taravaturi. ²⁴Keriso Iesu ġena tarimarima korikori vetoġana tu maiğesi: ²⁴Gia tu tauğani na eġabiraġe-baregorini dagarari e euravini-iağirini dagarari mabarabarari eikoko-kaurito satauro tuġunai Keriso ġesi.

²⁵Bema ġita Iauka Veaġa na ġera maġuri egūine-iağirini nai tu, Iauka Veaġa ġena dabarai maki bisini raka. ²⁶Gita tauğera asi sivekiraġi-varaġevaraġe, e karora nuġari asi sivei-barubaruri, ema karora tata ġeri ai dagara tari moğeri asi simata-ġaniġani-iağiri.

Ekalesia karomi ġesi boġono vevaġa-kava

6 ¹Tarikakagu mabarami, bema fakami ai tarima ta na veiğä eleaiani ġoġitaiani nai tu, Iauka Veaġa na ġemu maġuri egūine-iağiani tarimamu na nuġamu ma manauna ġesi bono vaġa-kavaia, ġena maġuri bono toto-iobukaia maia. Senaġi ġoi tauğemu maki bono venari. Asi namo Satani na ġoi maki beriba-ġanimuni ġesi. ²Karomi tata ġesi boġono vevaġa-kava, ġemi meto boġono ġwa-barabarari, korana moğesi boġo veini tu, Keriso ġena taravatu boġo korana-iaġi ġitakauani. ³Bema tarima ta tauğena bevetuġa-maġini, ġia tu tarima korikori betoni, a nuġanai ġia tu asi ġejaviani tarimana. ⁴Gia tu tauğena kekei moġo eveġofaġofa-iaġini kekei. ⁴Tarimarima mabarari tu tata ġeri veiğä e maġuri beğene vetauginikauri. Benamo moġa murinai vauro tata ġia tauğena ġena maġuri namona iakuna bene vei. A dia ġia ġena maġuri namona tarima ta ġena maġuri ġesi bene vaġa-vetovo. ⁵Korana tu tarima tata ġereġana na ġena maruna metona bene ġwaia.

⁶Tarima ta deikara riba eġabini Barau ġena gurugāi tarimana tu, ġia ġenai kara etanuni dagarari kota ġena vevaġa-riba tarimana bene varevare-vinia.

⁷Tuğamağı kererer na asi beğene ġabimi. Barau tu asi boġo ġofaiani. Tarimarima tu kara ġuena evaroani, benamo moġa ġwaġwana ġereġana moġo eġabiani. ⁸Tauġani ġena ura rakavari ekorana-iaġirini tarimana tu, tauġani ġena ura rakavari ġerina maġuri rakava kwaikwaina e mase bedoġaririni. A Iauka Veaġa ġena veiġa namori ekorana-iaġirini tarimana tu, Iauka Veaġa ġena veiġa namori ġerina maġuri vanaqivanaġi beġabiani. ⁹Moġesina naima veiġa namori veiveiri ai asi bitana gau. Korana veiġa namori veiveiri asi bita vaġa-ketoani nai tu, kwakwa negana korikorinai tu ġaniġani bita kwa-doġarini. ¹⁰Moġa lorinai ġita ġera mai nega namonai tu tarimarima mabarabarari ġeri ai veiġa namori bisini veiri. Ma mai veiġa namori tu Keriso ġenai ġeveġabidadamani besena mabarabarari ġeri ai tu bisini veiri veġata.

Dia kefi lamavaġi ġenana maġuri boġoitaġoani

¹¹Mai fefu tu au tauġegu na batorea ġomi ġemi. Ġoġitaiani, mai guruġa-matari baregori atorerini mai fefai. ¹²Ġoseġagi, ġomi tauġanimi kefiri beğene lama-vaġiri guruġari ġevei-gwadarini tarimari, maniġeri tu tauġani murika na dagarari koriri ġekekokoroku-iaġirini tarimari. Mani tarimarima maniġeri tu Keriso ġena satauro dainai beġe vaġa-midigu midigurini garinai maniġesi ġeveini. ¹³Tauġaniri kefiri ġelama-vaġirini tarimari na taravatu tu asi ġekorana-iaġiani. A ġia tu ġeura-baregoni, ġomi tauġanimi kefiri beğene lama-vaġiri ġetoni. Ĝia ġeura-dikani tauna korikori tu, ġomi tauġanimi kefiri beġe lama-vaġirini nai, beğene veiavi ġana. ¹⁴Au dagara ta vekokorokuna tu asígina ġinavaġi baveini, a au tu ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena satauro moġo bavekokoroku-iaġiani. Korana mai satauro ġenana tanobara dagarari au ġegu ai tu ġemaseto satauro tuġunai, ema au maki tanobara dagarari ġeri ai tu amaseto satauro tuġunai. ¹⁵Mero tauġaniri kefiri ġelama-vaġirini nai, namo ta asi beġorani, ema mero tauġaniri kefiri asi beġe lama-vaġirini nai, maki namo ta asi beġorani. Korana dagara baregona sebona Barau ġenai tu, Barau na tarima variġu geragerarai evaġa-iaġorani. ¹⁶Mai maġuri maiġa beġe tuğamaġiani e beġe korana-iaġiani tarimari tu Barau ġena tarimarima o Israela tarimari korikori; ġia iatari ai maino e vevetuġaġwa bene tanu.

¹⁷Maitoma beiaġoni, tarima ta na au meto asi ma bene vinigu, korana Iesu ġebaru-viniani tarimari na ġekwariguto, be ġegu giri tauġanigu ai aġwa-rakaorini, moġeri na ġevaġa-foforinai, au tu Iesu Vereġauka ġena vetuġunaġi tarimana korikorina.

¹⁸Tarikakagu mabarami, ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena namo ma varevare-bara ġomi mabarami iaukami ġesi bene tanu. Amen.